בס"ד

יום ג', כ"ד בטבת תשנ"ט (5 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, יום פטירתו של רבי שניאור זלמן מלאדי (1745-1813) מייסד חסידות חב"ד בריסיה הבלורית, ומכונה "האדמו"ר הזקן". הוא כתב ספרי תניא", בו ניסח בבהירות ושיטתיות את תורתו המיוחדת בחסידות. עם פטירת רבו, המגיד ממעזריטש, בשנת 1772, נהיה בעל (ר' שניאור זלמן בן 27 ה"ה) היה מוכר כאחד מרבותיו תלמידי החסידות. שיטתו המיוחדת בחסידות נתאפשרה בזכות הגישה חב"ד: חוכמה, בינה ודעת. בניגוד לשאר הדרכים בחסידות, המדגישים בעיקר את יסוד הרגש, בחב"ד הדגש החלק הזה על ההתבוננות והפיתוח של הבחינות הרוחניות - שכליים באדם.

[בהפסקה - לאורך]

שנת תק"ג (1837), אירעה רעידת-אדמה בצפת ובטבריה. בשעת הצלות מנחה, כאשר רבים היו בבתי-הכנסת ובבתי-המדרש, נפלעו אות הקירות רעש חזק, ומרבית בתי-הן קרסו והתמוטטו על יושביהם. לפי עדותו של יעקב שאולזון ניו, תושב טבריה, שהתגורר באותה שעה בבית-הכנסת של האשכנזים, נשמע קול רעש ואז:

"הגמי את יד' את הקול וכפפני קומתי וסקרתי ס"ע", ואמרתי "שמע ישראל" וכשראיתי שנשקט הרעש ואני היה על משמרתי כבר כי אמרתי כך, ועזרתי עין הטוב ופרנסתי עין" ומצאתי עצמי תחת השמים כי נפל בית הכנסת. היתי והכאלים. והבתים בני מתו בצפת ואני ראיתי שלש אלפים, שהיו שם 50 בני אדם שמצאו אותו-כך מתים תחת המבולת, ואני היתי באמצע ראתם.

לפי הערכות שונות, נספו ברעש 5000 - 6000 איש - רוב צפת ומיעוט טבריה. ולפי מאורות היום לבעלי שם. מיד לאחר שנודעה הבשורה הרעה, נתארגנו קהילות עצרה והלכה בארץ ובחוצה לה. ועם בקהילות ישראל בתשובה, נישאו הספדים ונקראו קינות מיוחדות, שתלקין השתמרו ובהן משמשת מקור חשוב ללימוד תיאוריות של התקופה הידועים על האסון הנכבד. ואחרי-כן, הוגדלת ה"שוב של הפרושים בארץ הקדושה, ומרכז הכובד שלהם עבר לירושלים, אך עם כשנים הבאות, הוא שבו אליהם מחדשת אירופה לוהיות לצפת וטבריה. [ההיסטוריה של ארץ-ישראל]

ובשנת תשי"ט, נערכו הבחירות הראשונות לכנסת ישראל - 8 חודשים לאחר הכרזת המדינה, ובזכ כ' תקבוצה של מאשה וכנסת מנין.

יום נעים!